

Pedibus

Project rond voetgangersrijen in het kader van buitenschoolse activiteiten in Evere



In het kort

- **Gemeente, gebied:** gemeente Evere.
- **Onderwerp:** begeleide voetgangersrijen voor lagereschoolkinderen tussen hun school en buitenschoolse activiteit.
- **Materie:** mobiliteit.
- **Doelstelling, aard van het project:** zachte mobiliteit stimuleren, ervoor zorgen dat alle kinderen op hun buitenschoolse activiteit geraken, en het autoverkeer beperken wanneer de kinderen de school verlaten.
- **Context:** het project ontstond uit de vaststelling dat heel wat ouders geconfronteerd worden met een mobiliteitsprobleem tussen het verlaten van de school en de buitenschoolse activiteit van hun kind. De problemen waren onder andere de verkeersopstoppingen rond de scholen, ouders die niet beschikbaar waren, sommige kinderen die niet op hun buitenschoolse activiteit geraakten ... Er werd dus gevraagd om een niet-gemotoriseerd begeleid vervoersmiddel te organiseren voor kinderen tussen de school en hun buitenschoolse activiteit. En zo kwam men op het idee van de voetenbus of pedibus.
- **Omvang van het project:** de gemeente Evere.
- **Rechtstreekse en onrechtstreekse begunstigde(n), profiel:** de kinderen, hun ouders en de buurtbewoners (scholen).
- **Budget:** voor het jaar 2023-2024 werd een subsidie van ongeveer 25.000 euro toegekend voor de organisatie van schoolrijen in Evere.
- **Eventuele subsidie(s):** het project wordt al enkele jaren gesubsidieerd door Brussel Mobiliteit in het kader van de projectoproepen rond duurzame mobiliteit om de lonen van de begeleiders te financieren. Zonder deze subsidies zou het project niet haalbaar zijn.
- **Middelen:** gewestelijke subsidies en de betrokkenheid van de scholen, de locaties voor buitenschoolse activiteiten en de gemeente.
- **Aansturing:** de gemeentelijke coördinator voor buitenschoolse activiteiten en de contactpersonen op de locaties van de buitenschoolse activiteiten.
- **Partner(s) en andere stakeholder(s):** schooldirecteuren, leerkrachten, ouders (die minstens vier keer per jaar de rijen begeleiden), het Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap (PWA) en zijn medewerkers (aangeworven als begeleiders) en de locaties voor buitenschoolse activiteiten (de muziekacademie van Evere en het Franstalig cultureel centrum L'Entrela').
- **Bestreken periode:** Het project loopt het hele schooljaar (september-juli) sinds 2005.

Proces

In Evere werden de begeleide voetgangers- en fietsersrijen ingevoerd op initiatief van enkele ouders en leerkrachten, waarbij de voetgangersrijen betrekking hadden op het traject van school naar huis. Geleidelijk aan werden de rijen veralgemeend en werden ook voetgangersrijen van school naar buitenschoolse activiteiten georganiseerd. Het project in zijn huidige vorm werd in 2005 ontwikkeld in het kader van de implementatie van het Franstalige CLE-programma ([coordination locale pour l'enfance](#)). De rijen verplaatsen zich tussen negen scholen en drie locaties voor buitenschoolse activiteiten. Dat komt neer op ongeveer 50 rijen per week, goed voor 400 kinderen in totaal. Op het

vlak van begeleiding wordt aanbevolen om telkens twee volwassenen te voorzien per groep van twintig kinderen in het lager onderwijs en per groep van tien kinderen in het kleuteronderwijs.

Om van zo'n project een succes te maken, is de medewerking van de scholen en de locaties voor buitenschoolse activiteiten van essentieel belang. Voor een beter beheer van het hele partnerschap werden voor elke locatie verantwoordelijken aangesteld in Evere. Dat zorgt er ook voor dat het project gecoördineerd verloopt en op langere termijn kan voortbestaan. Door de instabiliteit van het PWA-statuuat van de begeleiders en doordat ouders zich soms maar één of twee jaar opgeven als begeleider en er bijgevolg veel verloop is onder de ouders, is het namelijk moeilijk om de schoolrijen definitief te verankeren.

Result(a)at(en) en impact

Collectief schoolvervoer is niet meer weg te denken binnen de schoolmobiliteit in Brussel en heeft meerdere doelstellingen en veel verschillende begunstigen. De schoolrijen combineren het mobiliteitsaspect met het bevorderen van de sociale, culturele en economische diversiteit. Bovendien kunnen de ouders als begeleider betrokken worden bij het project. Daarnaast leiden de schoolrijen tot samenwerkingen tussen scholen en academies, waardoor de scholen toegang krijgen tot buitenschoolse activiteiten waar veel vraag naar is.

Zonder de schoolrijen zouden sommige leerlingen waarschijnlijk nooit op de academie geraken en dus niet deel kunnen nemen aan muziek-, dans- of toneellessen.

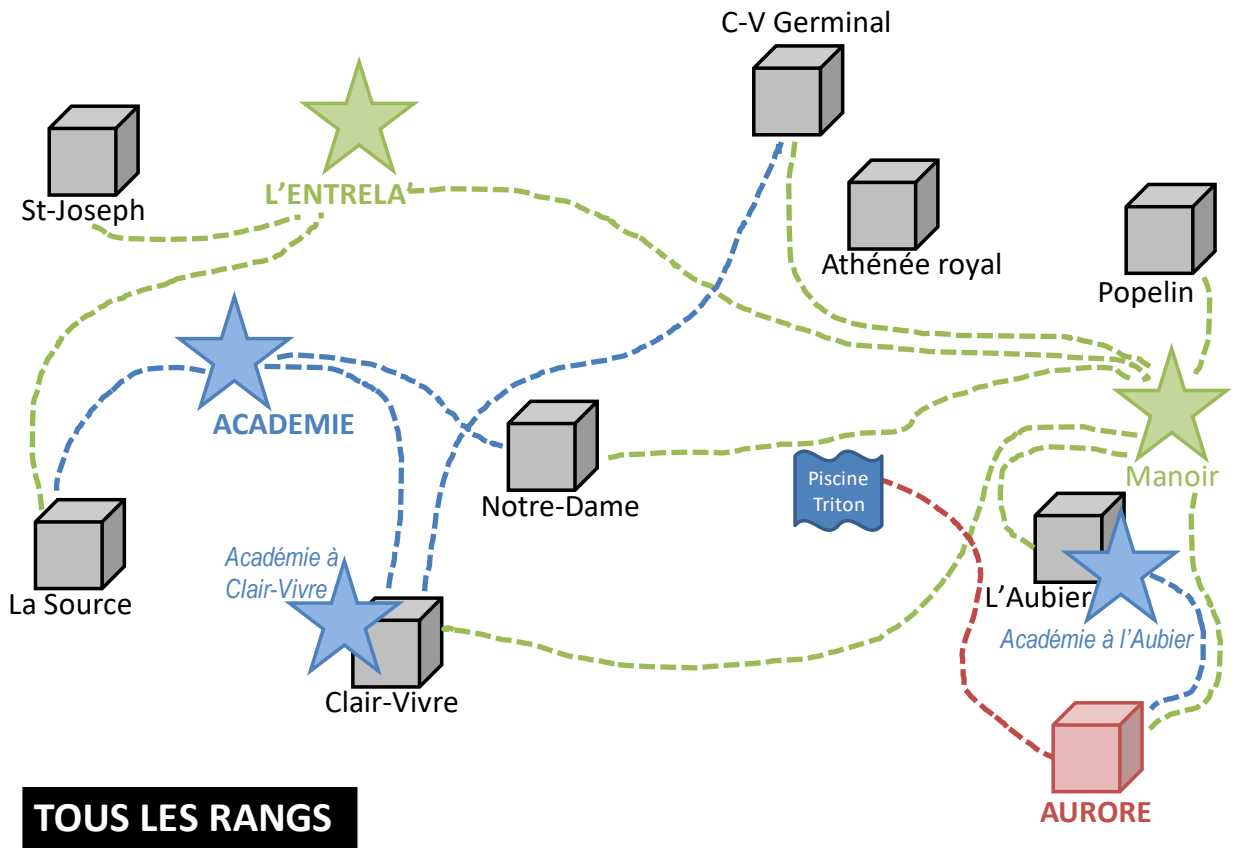
De Voetgangersbarometer meldt dat stappen drastisch afgenomen is bij kinderen: terwijl een kind van acht jaar in 1919 nog 10 kilometer zelfstandig aflegde te voet, was dat in 2007 minder dan 300 meter. *“Veel kinderen worden met de auto naar school of hobby's gebracht. Vaak gaat het om een vicieuze cirkel: ouders brengen hun kinderen naar school met de auto want de schoolomgeving is onveilig omdat er te veel auto's zijn. Te voet naar school gaan zorgt ervoor dat kinderen meer bewegen, meer zelfstandigheid krijgen, leren hoe ze in het verkeer moeten omgaan, onderweg kunnen praten met (groot)ouders of vriendjes ...”* (Voetgangersbarometer, 2024). Enkele van de mogelijke oplossingen volgens de Voetgangersbarometer zijn om het autoverkeer aanzienlijk te verminderen, inrichtingen te voorzien die alle ruimte laten aan actieve weggebruikers, zoals voetgangerszones en wandelpaden in eigen bedding, met de andere gebruikers van de straat te leren co-existeren en speelnetwerken, schoolstraten, recreatieve straten en een pedibus te organiseren.

Er zijn dus heel wat voordelen verbonden aan het project. Het is in feite tegelijk een maatschappelijk, mobiliteits- en milieuproject. Door kinderen niet meer met de auto te vervoeren maar ze te voet te laten gaan:

- verbetert de luchtkwaliteit rond scholen;
- vermindert het autoverkeer;
- gaat de gezondheid van de wandelaars (leerlingen, begeleiders ...) erop vooruit;
- ontdekt men lokale wandelpaden;
- leren de kinderen al van jongs af aan hoe ze zich moeten verplaatsen in het verkeer;
- krijgen voetgangers meer zichtbaarheid;
- verbetert de dagelijkse mobiliteit:
 - o tijdsdruk
 - o opeenvolgende verplaatsingen voor de ouders
- vermindert de genderongelijkheid op het vlak van mobiliteit.

Ook andere gemeenten organiseren inmiddels begeleidde schoolrijen (te voet en/of met de fiets), maar ook rijden voor woon-schoolverplaatsingen of in het kader van schoolactiviteiten. Voor meer inlichtingen kunt u terecht bij uw school of gemeente.

Bijlagen:



Good practices – Mobiliteit – Evere





Contactpersoon voor meer informatie:
Coördinator voor buitenschoolse activiteiten van Evere
Fanchon Martens
02 247 62 47
fmartens@evere.brussels



Good practices – Mobiliteit – Evere

Sophie Van Den Berghe, adviseur, Brulocalis, augustus 2024